

**Π.Μ.Σ. «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών
Μονάδων»**

**12^η Επιστημονική Συνάντηση Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού με διεθνή
συμμετοχή
Ρόδος, 16-17 Ιουνίου 2023**

**«Η Μηχανική της Μετάβασης στον Εκπαιδευτικό Σχεδιασμό και την
Ανάπτυξη Σχολικών Μονάδων:
Θεωρίες, Συστήματα, Δομές, Διεργασίες, Λειτουργίες, Μοντέλα, Εργαλεία,
Προγράμματα, Τεχνολογίες»**

[1η ανακοίνωση]

Ρόδος 11/11/2022

Κύριοι και κυρίες, συνάδελφοι/ισσες,

Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του μανθάνοντος οργανισμού, ως ανοικτού συστήματος και συστήματος γνώσης και πληροφορίας απομείωσης της πολυπλοκότητας, είναι ο δυναμικός του χαρακτήρας και η ποικιλία που αναδύει στην φαινομενολογία του.

Η αέναη διαδικασία αλλαγής, μεταβολής και μετασχηματισμού στα στοιχεία και στις αλληλεπιδράσεις εντός του συστήματος και στις σχέσεις του με το περιβάλλον, το υποβάλλουν σε μία αδιάκοπη δοκιμασία επαναδιαπραγμάτευσης και εναρμόνισης της λειτουργίας του με την κατασκευή της εικόνας του και με τις αποβλεπτικότητές του.

Η δυνατότητα περιγραφής αυτής της διεργασίας, στην οποία εναλλάσσονται η τάξη με την εντροπία και οι μηχανικές της εξέλιξης με τους αμυντικούς μηχανισμούς, προσδιορίζεται συστημικά ως διαδικασία μετάβασης σε μία νέα επιθυμητή κατάσταση βελτιωμένης οργάνωσης και λειτουργίας, σε ένα νέο στάδιο ανάπτυξης, εξέλιξης και συνεξέλιξης.

Η μετάβαση των συστημάτων και των εσωτερικών δομών τους ως τέτοια διαδικασία συνιστά ένα είδος συστημικής ωρίμανσης, εντελούς διαφοροποίησης και λειτουργικής ολοκλήρωσης. Δεν μπορεί επομένως να περιγραφεί ως μία διαδικασία απλής μεταφοράς, ως εάν μια αναλλοίωτη οντότητα που ενδύομενη ένα νέο λειτουργικό μανδύα να μεταβαίνει σε νέα σημαντικά περιβάλλοντα με τα οποία να συνδέεται ως ετερότητα. Πρόκειται για μια σύνθετη *συνεξελικτική* διεργασία, όπου

συστήματα και περιβάλλοντα αλληλοπροϋποτίθενται. Η μνήμη, ο λογικός συλλογισμός και η γλώσσα αναμειγνύονται με τον μύθο, το όνειρο, εκφάνσεις της πολλαπλής νοημοσύνης και τις πολυτροπικές εκφράσεις της. Τα φαινόμενα με τα νοούμενα. Το παρελθόν με το παρόν και το μέλλον. Το δειγματικό πεδίο της κοινωνίας με τον δυνητικό ή μη δειγματικό ορίζοντα της.

Σαν το βάδισμα που χτίζει τον δρόμο και μαζί τον τρόπο του βαδίσματος, είναι μια πολύπλοκη αναστοχαστική διαδικασία, επομένως δύσκολο να περιγραφεί με γραμμικό τρόπο.

Η ίδια η κοινωνία ως αναδυόμενη πραγματικότητα και πολύπλοκο φαινόμενο αποτελεί μία περιγραφή, ένα αφηρημένο, ένα προϊόν παρατήρησης παρατηρήσεων και επικοινωνίας επικοινωνιών, ενός απεριόριστου δικτύου αλληλοσυναρτώμενων νοημάτων σε οργανωσιακούς εξαντικειμενισμούς.

Κατά τη μετάβαση μπορούμε να διακρίνουμε μία κατάσταση προσώρας εντελούς διαφοροποίησης και μία κατάσταση προσώρας τέλειας πολυπλοκότητας που αποτελεί και την ισχυρή παρότρυνση της διαρκούς προσπάθειας. Μέσα από αυτή την προσέγγιση, η παρατηρούμενη νέα επιθυμητή κατάσταση οργάνωσης, ως μεταβατική κατάκτηση, αποτελεί αναδυτική ιδιότητα της συνάρτησης των μεταξύ τους διασυνδεδεμένων σημαντικών στοιχείων ως μεταβαινόντων συστημάτων και περιβαλλόντων σε ένα φαντασιακό επίπεδο της ομοιόστασης και αμεταβατικότητας. Ως εκδοχές ένωσης μιας συγκεκριμένης διαφοράς που, αν και αλλαγμένη, επαναεισάγεται ως διάκριση ώστε να πληρείται η βασική συστημική προϋπόθεση της αναγνώρισης και διατήρησης αυτής της διαφοράς.

Τουτέστιν, η μετάβαση είναι αποτέλεσμα ποικίλων και πολύτροπων διεργασιών ενός πολύπλοκου μετασχηματισμού που διαπερνά όλο το κοινωνικό οικοδόμημα ή σύστημα τόσο στην οριζόντια μακροσυστημική όσο και στην κάθετη μεσοσυστημική και την μικροσυστημική ή θεμελιωδώς συστημική διαδρασιακή διάρθρωση ή οργάνωση.

Η διαδικασία αυτή της μετάβασης, ως επιδίωξη μιας βελτιωμένης κατάστασης, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με διαδικασίες σχεδιασμένης και προθετικής μάθησης ως ανάπτυξης ικανότητας διασύνδεσης των παρατηρούμενων συστημάτων με απροσδόκητες ή ενδεχόμενες μελλοντικές καταστάσεις. Κυρίως ως διαδικασίες και αποτελέσματα οργανωσιακής μάθησης.

Στο εκπαιδευτικό σύστημα η μετάβαση αναφέρεται τόσο στο ίδιο το σύστημα, όσο και στις οργανώσεις και τις διαδράσεις του και στο ίδιο το παιδί/ μαθήτρια/τή ως ψυχικό σύστημα και στις μεταξύ τους διακρίσεις και συμπεριληπτικές διασυνδέσεις. Σε επίπεδα οργάνωσης που αντικατοπτρίζουν ένα αέναο διασχεσιακό συνδυασμό των ανωτέρω μέσα και ανάμεσα στα συστήματα του σχολείου, της οικογένειας, της πόλης.

Τέλος, η μετάβαση σε εκπαιδευτικά συστήματα και περιβάλλοντα αναφέρεται τόσο σε πόρους, οργανώσεις, χρόνους, νοήματα όσο και σε διαδικασίες αυτεπίγνωσης ή

ανάπτυξης μεταπαρατηρητικών δεξιοτήτων ως σοφίας. Αποτελεί ένα διαχρονικό και συγχρονικό φαινόμενο στοχασμού ως αυτοπαρατήρησης, με στόχο την ανάπτυξη της σκοπούμενης και απαραίτητης εν τέλει εσωτερικής και εξωτερικής πολυπλοκότητας στις σχολικές μονάδες.

Για το σκοπό αυτό, προσκαλείτε να πλαισιώσετε τις εργασίες του επιστημονικού φόρουμ αναζήτησης και προβληματισμού του ΠΜΣ και να συμμετάσχετε με προφορική εισήγηση στην 12^η κατά σειρά διημερίδα εκπαιδευτικού σχεδιασμού με διεθνή συμμετοχή και με θέμα **«Η Μηχανική της Μετάβασης στον Εκπαιδευτικό Σχεδιασμό και την Ανάπτυξη Σχολικών Μονάδων: Θεωρίες, Συστήματα, Δομές, Διεργασίες, Λειτουργίες, Μοντέλα, Εργαλεία, Προγράμματα, Τεχνολογίες»**, την **16^η και 17^η Ιουνίου 2023** στη Ρόδο.

Η διημερίδα απευθύνεται σε στελέχη της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων και όλων των τύπων, σε απόφοιτες/ους και φοιτήτριες/τές του συγκεκριμένου Π.Μ.Σ., αλλά και σε όλους/ες τους/τις φοιτητές/τριες και σε εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων της Εκπαίδευσης όπως και σε κάθε ενδιαφερόμενο.

Στόχος της εφετινής διεθνούς διημερίδας είναι η εμβάθυνση στις παρακάτω σύνθετες μεταβλητές:

- **Συστήματα ως Μεταβατικές Οντότητες και Οντολογίες**
- **Παιδαγωγικές συνιστώσες της μετάβασης**
- **Μαθησιακές συνιστώσες της μετάβασης**
- **Διδακτικές και συνιστώσες της μετάβασης**
- **Κοινωνικές και κοινωνιολογικές συνιστώσες της μετάβασης**
- **Ψυχικές και ψυχολογικές συνιστώσες της μετάβασης**
- **Τεχνικές και τεχνολογικές συνιστώσες της μετάβασης**
- **Αντικειμενικές και αναδυόμενες συνιστώσες της μετάβασης**
- **Οργανωσιακές και οργανωτικές συνιστώσες της μετάβασης**
- **Επιστημονικές και επιστημολογικές συνιστώσες της μετάβασης**
- **Φιλοσοφικές και ηθικές συνιστώσες της μετάβασης**
- **Βιολογικές/ ανθρωπολογικές, Βιωματικές, συνειδησιακές και επικοινωνιακές συνιστώσες της μετάβασης**
- **Εκπαιδευτικές, πολιτικές και εκπαιδευτικοπολιτικές συνιστώσες της μετάβασης**

Σας προσκαλούμε να συμμετάσχετε στη διοργάνωση αυτή αποστέλλοντας, **αρχικά άμεσα μήνυμα αποδοχής** και ακολούθως υποβάλλοντας τον τίτλο και τη σύντομη

περίληψη μιας εισήγησης (ελληνικά και αγγλικά, συνολικής έκτασης περ. 400 λέξεων) έως την **16 Δεκεμβρίου 2022** στο msaem@aegean.gr.

Σημειώνεται ότι οι εισηγήσεις της διημερίδας θα συμπεριληφθούν στον 13^ο τόμο της επιστημονικής σειράς «**Θέματα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού**». Για το λόγο αυτό παρακαλείσθε να μας καταθέσετε το πλήρες κείμενο της εισήγησής σας έως τις **31 Μαρτίου 2023**. Λεπτομέρειες για τη μορφή και την έκταση του κειμένου της εισήγησής σας θα σας αποσταλούν μετά την υποβολή του θέματός σας.

Στις εργασίες της διημερίδας εντάσσεται ειδική συνεδρία για μεταπτυχιακούς απόφοιτους/ες φοιτητές/τριες του έτους εισαγωγής 2020/21 που θα ενημερωθούν σχετικά με ειδική ανακοίνωση. Το διήμερο θα πλαισιωθεί με εργαστήρια και κοινωνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Ο χώρος διεξαγωγής της διημερίδας καθώς και το αναλυτικό πρόγραμμα θα ανακοινωθούν με νεότερο μήνυμα.

Πληροφορίες για τη διημερίδα μπορείτε να βρείτε στο <http://www.pse.aegean.gr/pms-msaem>

Εκ μέρους της Επιστημονικής Επιτροπής

**Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.
Καθηγητής Αναστάσιος Κοντάκος,
Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.
Πανεπιστήμιο Αιγαίου**